

Folketingets Socialudvalg

Dato: 29. maj 2006
j.nr. 05-79-00008

Til Socialudvalgets orientering vedlægges rapporten ”Statusundersøgelse om forældrebetalte madordninger i dagtilbud, 21. marts 2006.”

Med vedtagelse af lovforslag nr. L 135 (folketingssamlingen 2002-03) blev det muligt at etablere forældrebetalte madordninger i daginstitutioner og puljeordninger til børn fra 3 år og derover fra 1. juli 2003. Af betænkningen over lovforslaget fremgår: ”Socialministeren har oplyst, at ministeren vil følge udviklingen på området og give Socialudvalget en status i andet halvår af 2005.”

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har bedt Styrelsen for Social Service om at foretage en statusundersøgelse af forældrebetalte madordninger. I brev af 22. december 2005 og 10. februar 2006 orienterede jeg Socialudvalget om, at undersøgelsen er blevet forsinket.

Statusundersøgelsen vedrører de forældrebetalte madordninger, der med L 135 blev mulighed for at oprette fra 1. juli 2003 i dagtilbud til børn fra 3 år og derover. Prisen for at være med i en forældrebetalt madordning kunne alene dække udgiften til maden.

I undersøgelsen er der spurgt til status i foråret 2005. Undersøgelsen omfatter således ikke udvidelsen af ordningen fra 1. juni 2005, jf. vedtagelse af L 26 (2. folketingssamling 2004-05), som gjorde det muligt også at oprette forældrebetalte madordninger i daginstitutioner for børn under 3 år og at indregne lønudgifter til madordninger i den forældrebetalte madordning.

Undersøgelsen er foretaget som en spørgeskemaundersøgelse. Alle kommunalbestyrelser er blevet kontaktet. Blandt de 172 kommuner (63 pct.), som har besvaret spørgeskemaet, er tilfældigt udvalgt 40 kommuner blandt de kommuner, som har besluttet, at der kan oprettes forældrebetalte madordninger, og i disse kommuner er tilfældigt udvalgt en stikprøve på 470 dagtilbud af forskellige typer, hvoraf 205 (55 pct.) har svaret. Der er således tale om en forholdsvis lav svarprocent.

Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til statusundersøgelsen.

Det fremgår af besvarelserne, at 41 pct. af kommunerne i foråret 2005 havde givet mulighed for forældrebetalte madordninger. Godt halvdelen havde meldt beslutningen skriftligt ud til dagtilbuddene. Mange kommuner oplyser, at kommunens kostpolitik er meldt skriftligt ud til dagtilbuddene. En del har lagt kostpolitikken på kommunens hjemmeside.

Ingen af de kommuner, som har besluttet at give mulighed for forældrebetalte madordninger, oplyser at have besluttet, at det ikke længere skal være muligt at give maden som en integreret del af dagtilbudsydelsen.

Det kan således ikke på baggrund af undersøgelsen siges, at kommunerne har kædet muligheden for at oprette forældrebetalte madordninger sammen med nedskæringer i dagtilbuddenes driftsbudgetter til brug for mad som en del af dagtilbudsydelsen.

På spørgsmålet, om kommunen – inden det pr. 1. juli 2003 blev lovliggjort at oprette forældrebetalte madordninger – gav mad i dagtilbud som en integreret del af dagtilbudsydelsen, har 23 pct. svaret bekræftende (39 kommuner har svaret ja, 53 kommuner har ikke besvaret spørgsmålet).

Ifølge kommunernes oplysninger havde 23 pct. af dagtilbuddene valgt at indføre forældrebetalte madordninger, 50 pct. havde fravalgt og resten ikke taget stilling.

Ud af stikprøven af dagtilbud i kommuner, der havde givet mulighed for forældrebetalte madordninger, har 205 (55 pct.) dagtilbud svaret, og heraf havde kun 49 dagtilbud oprettet en forældrebetalt madordning. Datagrundlaget er således ret spinkelt.

Hovedbegrundelserne for at fravælge en forældrebetalt madordning er økonomi, manglende fysiske rammer, mangel på enstemmighed hos forældrene og ønske om forældre-smurte madpakker. Desuden fremgår det, at spørgsmålet om forældrebetalt madordning flere steder ikke har været til debat.

I langt de fleste af de 49 dagtilbud med forældrebetalt madordning er alle børn med i ordningen. I 8 dagtilbud er ikke alle børn tilmeldt.

Kun 2 dagtilbud, hvor nogle børn ikke er med i madordningen, har oplevet problemer i forbindelse med måltiderne. Problemerne er løst ved, at forældrebestyrelsen har besluttet, at alle børn skal have frugt / smage den frugt som andre børn får.

Der angives forskellige begrundelser for, at nogle børn ikke er tilmeldt madordningen. Kun 4 af de 8 dagtilbud oplyser om årsagen til fravalg, 2 ved ikke og 2 har ikke besvaret spørgsmålet. Af de 4, der kender årsagen, har 2 svaret, at børnene er hentet inden måltidet, ét dagtilbud har svaret, at det er børn, der ikke kommer så ofte, og ét dagtilbud har svaret, at barnet skal have økologisk frugt.

Ud fra disse begrundelser giver undersøgelsen ikke anledning til at konkludere, at der er sket en skævvridning mellem børn, der er med eller ikke med i en madordning.

Gennemsnitsprisen for de madordninger, der indgår i undersøgelsen, er på 206 kr. om måneden. Der er dog store variationer fra laveste til højeste pris, hvilket bl.a. hænger sammen med, at der er forskel på, hvor mange måltider om dagen / ugen den enkelte madordning omfatter. Den mest benyttede type af madordning, der indgår i undersøgelsen, består af ét mellemmåltid 5 dage om ugen.

Under hensyn til det spinkle datagrundlag kan der ikke drages konklusioner på dette grundlag. Men besvarelsene peger i retning af, at fravalg af madordningen kan have flere og andre begrundelser end økonomiske.

Herudover skal jeg henvise til den vedlagte rapport fra Styrelsen for Social Service.

Lars Barfoed

/ Christina Barfoed-Høj